

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul Hotărârii Parlamentului cu privire la aprobarea
Planului național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018-2022

Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite

Planul național de acțiuni în domeniul drepturilor omului pentru anii 2018-2022 (în continuare „PNADO”) este al treilea document de politici publice care are ca scop asigurarea respectării și promovării drepturilor omului în Republica Moldova. La baza elaborării PNADO au stat recomandările formulate și acceptate de Republica Moldova urmare celui de-al II-lea ciclu al Evaluării Periodice Universale din cadrul Consiliului ONU pentru Drepturile Omului din octombrie 2016, precum și recomandările formulate de alte mecanisme internaționale de monitorizare a drepturilor omului.

Totodată, dat fiind faptul că în septembrie 2015 Republica Moldova, împreună cu alte 192 de state membre ale ONU, s-a angajat să pună în aplicare Agenda de dezvoltare durabilă 2030, aprobată prin Declarația Summit-ului de la New York privind dezvoltarea durabilă din 25 septembrie 2015, la elaborarea PNADO au fost luate în considerare țintele Obiectivelor de dezvoltare durabilă incluse în agenda menționată.

PNADO este un document de politici de nivel național elaborat de un Grup de lucru format din reprezentanți ai autorităților publice centrale, reprezentanți ai societății civile și partenerilor de dezvoltare, care au drepturile omului printre priorități. Grupul de lucru în cauză a fost creat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1056 din 18 noiembrie 2016. Complexitatea procesului de elaborare a acestui document de politici a determinat divizarea Grupului de lucru în subgrupuri de lucru tematice instituite în funcție de domeniile de intervenție izvorâte din caracterul recomandărilor formulate de mecanismele internaționale de monitorizare a drepturilor omului.

Prin scrisoarea nr. 07/6550 din 20 iunie 2017 proiectul PNADO a fost remis spre avizare, iar Ministerul Justiției a analizat toate comentariile și propunerile recepționate. În virtutea remaniierilor instituționale care au avut loc în contextul reformei administrației publice centrale, Ministerul Justiției a solicitat reavizarea proiectului PNADO conform competențelor și atribuțiilor instituționale prin scrisoarea nr. 07/11482 din 16 octombrie 2017. Astfel, proiectul PNADO a fost ajustat și definitivat conform avizelor repetate.

Promovarea PNADO are drept scop garantarea suplimentară a implementării unor măsuri care să permită dezvoltarea și prosperarea, în condiții egale, tuturor cetățenilor Republicii Moldova. În mod prioritar se vizează asigurarea faptului ca toți cetățenii, în special cei din grupurile vulnerabile, să beneficieze de drepturile lor fundamentale, de garanțiile cadrului legal și de servicii oferite în corespundere cu standardele internaționale privind drepturile omului. PNADO urmărește promovarea interesului public în domeniul protecției și respectării drepturilor omului, toate acțiunile înscrise în el referindu-se la atingerea acestui scop. Se va mai nota că la elaborarea PNADO s-a reieșit din realitățile din domeniile vizate, accentul fiind în special pus pe protecția și asigurarea drepturilor unor grupuri vulnerabile ale populației.

Luând în considerare recomandările naționale și internaționale, precum și practica altor state referitoare la garantarea și apărarea drepturilor omului, prin intermediul acțiunilor incluse în PNADO se propune atingerea mai multor ținte și acoperirea următoarelor domenii:

1. Armonizarea cadrului legal cu standardele internaționale;
2. Sistem al Justiției Independent, Eficient, Transparent și Accesibil;
3. Prevenirea și Combaterea Traficului de Ființe Umane;
4. Consolidarea Instituțiilor Naționale de Protecție a Drepturilor Omului;
5. Transparența, accesul la informație și libertatea de exprimare;
6. Nediscriminare și egalitate;
7. Egalitatea de gen și Violența în familie;
8. Dreptul la educație;
9. Dreptul la ocrotirea sănătății;
10. Dreptul la muncă și protecție socială;
11. Drepturile copilului;
12. Drepturile persoanelor tinere;
13. Drepturile persoanelor vârstnice;
14. Drepturile persoanelor cu dizabilități;
15. Drepturile persoanelor aparținând minorităților naționale, etnice, religioase și lingvistice;
16. Respectarea drepturilor omului în localitățile din stînga Nistrului.

PNADO constituie un document de politici umbrelă, caracterul comprehensiv al căruia încorporează obiectivele documentelor de politici sectoriale – strategii, planuri de acțiuni, programe – în domeniul drepturilor omului. În ordinea dată de idei, prin implementarea obiectivelor PNADO se urmărește atingerea indicatorilor de impact prevăzuți de documentele de politici sectoriale.

Principalele prevederi ale proiectului

Proiectul PNADO a fost elaborat în vederea executării pct. 1.1, Secțiunea C, Capitolul V din Planul de acțiuni al Guvernului Republicii Moldova pentru anii 2016 – 2018, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 890 din 20 iulie 2016 și a pct. 4 (b), Titlul II din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană în perioada 2017 – 2019, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1472 din 30 decembrie 2016.

La elaborarea proiectului PNADO s-a ținut cont atât de regulile de elaborare și cerințele unificate față de documentele de politici, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 33 din 11 ianuarie 2007, cât și de principiul planificării politicilor prin abordarea bazată pe rezultate. Astfel, PNADO constă din două părți: **Partea I – narativă** și **Partea II – tabelară**. **Partea I** este compusă din 6 secțiuni, după cum urmează: Secțiunea I – Introducere; Secțiunea II – Procesul de elaborare; Secțiunea III – Situația actuală pe domenii de intervenție; Secțiunea IV – Viziunea și scopul; Secțiunea V – Sursele de finanțare; Secțiunea VI – Monitorizarea și evaluarea. **Partea II** vizează 16 domenii de intervenție, 31 de obiective, 51 de ținte strategice. Conținutul Părții II este structurat în: domenii de intervenție; obiective; ținte strategice; acțiuni; subacțiuni; indicatori; instituții responsabile; termen de realizare; buget și parteneri.

Proiectul Hotărârii Parlamentului prin care urmează a fi aprobat PNADO constă din 6 articole și prevede atât actorii principali, responsabili de implementarea PNADO, cât și mecanismul de

monitorizare și evaluare a implementării PNADO. Astfel, conform art. 2, Parlamentul, Guvernul, autoritățile publice centrale și locale vor întreprinde măsuri pentru realizarea PNADO. Art. 3 prevede crearea de către Guvern, în termen de 2 luni, a Consiliului Național pentru Drepturile Omului, care va fi responsabil de monitorizarea și evaluarea implementării PNADO, și altor documente de politici naționale în domeniul drepturilor omului, precum și a tratatelor internaționale în domeniul drepturilor omului la care Republica Moldova este parte. Totodată, conform art. 4, Guvernul, în termen de 2 luni, va crea Secretariatul Permanent pentru Drepturile Omului, care va asigura activitatea de secretariat a Consiliului Național pentru Drepturile Omului. Conform art. 5, Consiliul Național pentru Drepturile Omului va prezenta, până la data de 1 aprilie a anului calendaristic, Parlamentului raportul cu privire la gradul de implementare a PNADO, iar potrivit art. 6, Comisia drepturile omului și relații interetnice a Parlamentului va exercita controlul permanent asupra îndeplinirii PNADO.

Fundamentarea economico-financiară

Având în vedere că în baza standardelor internaționale Guvernul Republicii Moldova este obligat să asigure imediat beneficierea de drepturile civile și politice, iar implementarea drepturilor economice, sociale și culturale făcându-se în mod progresiv, în limita maximă a resurselor disponibile, alocarea resurselor financiare pentru activitățile de realizare a PNADO constituie un imperativ al politicii statului. Implementarea anumitor acțiuni din PNADO va putea fi sprijinită financiar prin contribuții complementare din partea partenerilor de dezvoltare. Implementarea eficientă a PNADO este condiționată de planificarea financiară obiectivă, estimarea corectă a costurilor acțiunilor și identificarea surselor de finanțare. În acest sens, implementarea PNADO va fi finanțată din următoarele surse: a) bugetul public național; b) mijloacele financiare ale organizațiilor internaționale și c) suportul oferit de partenerii de dezvoltare.

Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul PNADO a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Ministru

Vladimir CEBOTARI